

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาและเปรียบเทียบองค์ประกอบที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวนในสถานีตำรวจภูธร เขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นพนักงานสอบสวนในสถานีตำรวจภูธร เขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก จำนวน 80 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและสภาพทั่วไปของสถานีตำรวจภูธร ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับองค์ประกอบที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวนในสถานีตำรวจภูธร เขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก

การหาคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยได้หาความเที่ยงตรงของเนื้อหาและโครงสร้างโดยผู้วิจัยเสนอแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 7 ท่าน ตรวจสอบและนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะแล้วนำเสนอต่อประธานและกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อนำพิจารณาปรับปรุงแก้ไขเป็นขั้นตอนสุดท้ายและนำไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา ถึงผู้กำกับสถานีตำรวจภูธร ใน 3 จังหวัด คือ ฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการแจกแบบสอบถามให้ข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่พนักงานสอบสวน โดยผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปทางไปรษณีย์ จำนวน 80 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์คืนมาจำนวน 80 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ และค่าร้อยละ การทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติที่ ไคสแควร์ (χ^2)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสรุปสาระสำคัญได้ดังต่อไปนี้

1. องค์ประกอบที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวนในสถานีตำรวจภูธร เขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก ในด้านต่าง ๆ มีดังนี้

1.1 ด้านกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ มีอุปสรรคร้อยละ 82.50 โดยมีรายละเอียดของอุปสรรคดังนี้ กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสืบสวนและการสอบสวนมีมากเกินไปทำให้ คิดเป็นร้อยละ 80.00 ระเบียบ กฎหมาย ที่ตายตัวมีข้อจำกัดทำให้ การสอบสวนไม่คล่องตัว คิดเป็นร้อยละ 75.00 ระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับในการสืบสวนและการสอบสวนที่ไม่ยืดหยุ่นเป็นปัญหาต่อการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวน คิดเป็นร้อยละ 62.50 และปัญหาน้อยมีดังนี้ ผู้ต้องหาที่จับกุมในบางคดี พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการจะมีความเห็นสั่งไม่ฟ้องหรือศาลพิพากษายกฟ้อง ทำให้ผู้ต้องหาไม่เกรงกลัวและกลับมาก่อทำความผิดซ้ำอีก คิดเป็นร้อยละ 32.50 การรับ-ส่งสำนวนการสอบสวนของพนักงานอัยการมีกฎเกณฑ์ที่ไม่แน่นอน คิดเป็นร้อยละ 32.50 ดุลยพินิจของศาลในการกำหนดเวลาพักฟ้อง-ฝากขังที่ไม่แน่นอน คิดเป็นร้อยละ 30.00 ผู้บังคับบัญชาบริหารงานแบบยึดหลักปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด ไม่ยืดหยุ่นตามสถานการณ์ คิดเป็นร้อยละ 25.00 และอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 2.50

1.2 ด้านกลุ่มงาน มีอุปสรรคร้อยละ 90.00 โดยมีรายละเอียดของอุปสรรคดังนี้ เอกสารในการสอบสวนมีมากเกินไป คิดเป็นร้อยละ 82.50 ภาระหน้าที่ที่กำหนดให้พนักงานสอบสวนเข้าเวรสอบสวนนั้นทำให้พนักงานสอบสวนไม่มีเวลาเพียงพอในการทำสำนวนเก่า คิดเป็นร้อยละ 72.50 เวลาในการสอบสวนมีจำกัด คิดเป็นร้อยละ 72.50 พนักงานสอบสวนต้องรับผิดชอบงานอื่นนอกเหนือจากงานสอบสวน คิดเป็นร้อยละ 67.50 คดีที่มีผู้มาแจ้งความมีมากเกินไป คิดเป็นร้อยละ 50.00 และปัญหาน้อยมีดังนี้ พนักงานสอบสวนมีปริมาณสำนวนการสืบสวน ข้อเท็จจริงและสำนวนการสอบสวนมากเกินไปทำให้ การสืบสวนและสอบสวนที่อยู่ในความรับผิดชอบล่าช้าเสียหาย คิดเป็นร้อยละ 42.50 และอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 12.50

1.3 ด้านอัตรากำลัง มีอุปสรรคร้อยละ 75.00 โดยมีรายละเอียดของอุปสรรคดังนี้ พนักงานสอบสวนในหน่วยงานมีไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติหน้าที่ คิดเป็นร้อยละ 65.00 และปัญหาน้อยมีดังนี้ ข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่พนักงานสอบสวนถูกขอตัวไปช่วยราชการที่อื่น คิดเป็น ร้อยละ 32.50 งานสืบสวนสอบสวนเป็นงานที่เสี่ยงดังนั้นจึงทำให้มีผู้ปฏิบัติน้อย คิดเป็นร้อยละ 30.00 งานอื่น ๆ คิดเป็น ร้อยละ 12.50 ในงานสอบสวนขาดความรู้ความเข้าใจในงานสอบสวน คิดเป็นร้อยละ 7.50 พนักงานสอบสวนที่ได้รับการคัดเลือกให้ปฏิบัติหน้าที่ยังมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 5.00

1.4 ด้านเครื่องมือเครื่องใช้และยานพาหนะ มีอุปสรรคร้อยละ 92.50 โดยมีรายละเอียดของอุปสรรคดังนี้ ขาดแคลนเครื่องคอมพิวเตอร์ กล้องถ่ายวิดีโอ กล้องถ่ายรูปดิจิทัล คิดเป็นร้อยละ 75.00 เครื่องมือ เครื่องใช้ อุปกรณ์สำนักงานต่าง ๆ ที่ใช้ในการสืบสวนและสอบสวนในหน่วยงานมีไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 57.50 เครื่องมือ เครื่องใช้ อุปกรณ์สำนักงานต่าง ๆ

ที่ใช้ในการสืบสวนและสอบสวนในหน่วยงานไม่ทันสมัย คิดเป็นร้อยละ 60.00 กระบวนการขอข้อมูขานพาหนะมีขั้นตอนมากทำให้ล่าช้า คิดเป็นร้อยละ 60.00 และมีปัญหาน้อย มีดังนี้ ประสิทธิภาพของขานพาหนะไม่ดี คิดเป็นร้อยละ 47.50 ขานพาหนะ เช่น รถยนต์ รถจักรยานยนต์ และน้ำมันเชื้อเพลิงที่ใช้กับขานพาหนะมีไม่เพียงพอต่อความต้องการในการปฏิบัติหน้าที่ คิดเป็นร้อยละ 42.50 แบบฟอร์มต่าง ๆ ของทางราชการที่ใช้ในการสืบสวนและสอบสวนมีไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวน คิดเป็นร้อยละ 20.00 ขาดระบบข้อมูลข่าวสารระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คิดเป็นร้อยละ 15.58 และอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 13.80

1.5 ด้านงบประมาณ มีอุปสรรคร้อยละ 85.00 โดยมีรายละเอียดของอุปสรรคดังนี้ อัตราเบี้ยเลี้ยงไม่สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจปัจจุบัน คิดเป็นร้อยละ 65.00 และมีปัญหาน้อยมีดังนี้ การจัดสรรงบประมาณจากหน่วยเหื่อนมาให้กับสถานีตำรวจภูธรไม่เพียงพอที่จะให้พนักงานสอบสวนปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพคิดเป็นร้อยละ 42.50 ค่าตอบแทนพิเศษในการปฏิบัติงานไม่เพียงพอกับการปฏิบัติงานในแต่ละครั้ง คิดเป็นร้อยละ 35.00 การจัดสรรงบประมาณในการบำรุงดูแลรักษาขานพาหนะและอุปกรณ์ไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 32.50 การเบิกจ่ายเงินค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าที่พัก และค่าขานพาหนะ ในการเดินทางไปปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนต่างจังหวัดมีขั้นตอนมากและต้องใช้ระยะเวลาในการเบิกจ่ายนาน คิดเป็นร้อยละ 30.00 ความล่าช้าในการตั้งเบิกจ่ายค่าตอบแทนในการปฏิบัติหน้าที่ คิดเป็นร้อยละ 30.00 เงินรายได้นอกเหนือจากเงินงบประมาณแผ่นดินไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 15.00 และอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 7.50

1.6 ด้านการประสาน มีอุปสรรคร้อยละ 65.00 โดยมีรายละเอียดของอุปสรรคดังนี้ การประสานงานกับหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องในการขอรับเอกสารหรือสำเนาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับคดีเพื่อนำมาเป็นพยานเอกสารไม่ได้รับความร่วมมือ คิดเป็นร้อยละ 55.00 และปัญหาน้อยมีดังนี้ การประสานงานระหว่างพนักงานสอบสวนกับพนักงานอัยการในการรับ-ส่งสำนวน การสอบสวนและการสอบสวนเพิ่มเติมไม่ได้รับความร่วมมือ คิดเป็นร้อยละ 25.00 การประสานงานระหว่างพนักงานสอบสวนกับเจ้าหน้าที่ศาลในการฝากขังมีอุปสรรค คิดเป็นร้อยละ 17.50 การประสานระหว่างพนักงานสอบสวนตำรวจกับพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองที่ได้รับการแต่งตั้งไม่ได้รับความร่วมมือ คิดเป็นร้อยละ 7.50 การประสานงานระหว่างพนักงานสอบสวนกับเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ในการสอบสวนผู้ต้องหาในเรือนจำไม่ได้รับความร่วมมือ คิดเป็นร้อยละ 7.50 และอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 2.50

1.7 ด้านความร่วมมือของประชาชน มีอุปสรรคร้อยละ 45.00 โดยมีรายละเอียดของอุปสรรคแต่ละข้อดังนี้ ประชาชน (ที่เกี่ยวข้องกับคู่กรณี) ไม่ให้ความร่วมมือกับพนักงานสอบสวน

ในการให้ข่าวสารและการเป็นพยาน คิดเป็นร้อยละ 35.00 ผู้เสียหายหรือพยานไม่ให้ความร่วมมือในการเป็นพยานเนื่องจากเกรงกลัวอิทธิพลของฝ่ายจำเลย คิดเป็นร้อยละ 25.00 ประชาชนทั่วไปไม่ยินดีเป็นพยานขึ้นชั้นในคดีเพื่อให้พนักงานสอบสวนได้สอบสวนเสร็จสิ้นทั้งที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับคู่กรณี 25.00 และอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 5.00

2. เปรียบเทียบอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวนในสถานีดำรวจภูธรเขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก จำแนกตามระดับสถานี ปริมาณคดีสอบสวน และจังหวัดที่ตั้ง ดังนี้

2.1 องค์ประกอบที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวนในสถานีดำรวจภูธรเขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก ด้านเครื่องมือเครื่องใช้และยานพาหนะ และค่าน้ำมันประมาณ แตกต่างกันตามระดับสถานีดำรวจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านต่าง ๆ ไม่แตกต่างกัน

2.2 องค์ประกอบที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวนในสถานีดำรวจภูธรเขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก ด้านกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ด้านอัตราค่าจ้าง ด้านการประสานงาน และด้านความร่วมมือของประชาชน แตกต่างกันตามปริมาณคดีที่สอบสวนในสถานีดำรวจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านต่าง ๆ ไม่แตกต่างกัน

2.3 องค์ประกอบที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวนในสถานีดำรวจภูธรเขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก ด้านกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ด้านอัตราค่าจ้าง ด้านการประสานงาน และด้านความร่วมมือของประชาชน แตกต่างกันตามจังหวัดที่ตั้งของสถานีดำรวจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านต่าง ๆ ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการศึกษาองค์ประกอบที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวนในสถานีดำรวจภูธรเขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก ผู้วิจัยมีประเด็นที่นำมา อภิปรายผล ดังนี้

1. องค์ประกอบที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวนในสถานีดำรวจภูธรเขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก ในด้านต่าง ๆ มีดังนี้

1.1 ด้านกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ พบว่ามีอุปสรรคร้อยละ 82.50 โดยมีอุปสรรคในเรื่องดังต่อไปนี้คือ กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสืบสวนและการสอบสวนมีมากเกินไปทำให้ คิดเป็นร้อยละ 80.00 ระเบียบ กฎหมายที่ตายตัวมีข้อจำกัดทำให้การสอบสวนไม่คล่องตัว คิดเป็นร้อยละ 75.00 ระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับในการสืบสวนและการสอบสวนที่ไม่ยืดหยุ่นเป็นปัญหาต่อการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวน คิดเป็นร้อยละ 62.50 ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะระบบราชการไทยมีขั้นตอนการทำงานมากมายหลายขั้นตอน บางอย่างก็ซ้ำซ้อนกัน ไม่ว่าจะเป็นกฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ซึ่งจะเห็นได้ว่ากฎหมายที่ใช้อยู่ในอดีตได้มีแก้ไขปรับปรุงเรื่อยมาเพื่อให้เข้ากับยุคสมัยซึ่งเปลี่ยนแปลงไป แต่กฎหมายก็มีช่องว่างที่เอื้อประโยชน์ให้กับผู้กระทำความผิดได้ใช้ประโยชน์ในการให้ตนเองพ้นผิด ซึ่งเป็นปัญหาสำหรับพนักงานสอบสวนอย่างมาก ดังจะเห็นได้จากงานวิจัยของ ปกรณ์ สุชีวกุล (2540, หน้า 29) ที่พบว่าการสืบสวนคดีอุกฉกรรจ์ของเจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายสืบสวนในเขตพื้นที่จังหวัดชลบุรี ด้านกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับ คือ การสืบสวนบางครั้งหาพยานยืนยันผู้กระทำความผิดทำให้การรวบรวมพยานหลักฐานดำเนินคดีไม่ได้ผล และควรจะให้ตำรวจหน่วยสืบสวนมีอำนาจในการสอบสวนด้วยเพราะว่างานบางเรื่องจะต้องมีการสอบสวนก่อนแล้วจึงสืบสวนคดีตามไป และงานวิจัยของ อุดร วงศ์ชื่น (2540, หน้า 2) พบว่า กฎระเบียบ ข้อบังคับที่มีมากมายและไม่ยืดหยุ่น ตลอดจนความไม่แน่นอนในเรื่องระเบียบการรับ-ส่ง สำนวนการสอบสวนของพนักงานอัยการ และงานวิจัยของ สุรพงศ์ อยู่เจริญ (2543) ได้ศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวนในสถานีตำรวจ สังกัดตำรวจภูธรจังหวัดสระแก้ว ผลการวิจัยพบว่า ด้านการควบคุมกำกับดูแลการปฏิบัติงาน พบว่ากฎระเบียบ ข้อบังคับและคำสั่งให้พนักงานสอบสวนยึดถือปฏิบัติในการสอบสวนไม่เหมาะสม และงานวิจัยของ แคน กองแก้ว (2544, หน้า 56) พบว่าพนักงานสอบสวนส่วนใหญ่มีทัศนคติในทางไม่แน่ใจกับการปฏิบัติงานสอบสวน ภายใต้กฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ในด้านสิทธิของผู้ต้องหา ทั้งนี้ให้เหตุผลว่าไม่แน่ใจว่าทำให้กระบวนการสอบสวนมีประสิทธิภาพและมีความยุติธรรมมากขึ้น รวมทั้งไม่แน่ใจว่าเป็นการเพิ่มหลักประกันเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพของประชาชนมากขึ้น ตลอดจนเป็นการลดปัญหาการใช้อำนาจควบคุมของเจ้าหน้าที่ตำรวจโดยมิชอบ โดยมีความคิดเห็นในทางเลื่อมส่อนในการให้ปากคำ เบี่ยงเบนคดีหรือรบกวนการสอบสวนและ ไม่เห็นด้วยว่าทำให้เกิดความรวดเร็วในการปฏิบัติงานสอบสวนมากยิ่งขึ้นจากเดิม อันอาจส่งผลดีต่อกระบวนการยุติธรรมที่มีประสิทธิภาพได้ และงานวิจัยของ เขตขันธ์ บำรุงรัตน์ (2542) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบ

ต่อการสืบสวนจับกุมคดียาบ้ารายใหญ่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองบังคับการตำรวจนครบาล 4 พบว่า ปัจจัยด้านกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องมีผลกระทบต่อการสืบสวนจับกุมคดียาบ้ารายใหญ่

1.2 ด้านกลุ่มงาน พบว่ามีอุปสรรคร้อยละ 90.00 โดยมีอุปสรรคในเรื่องดังต่อไปนี้ คือ เอกสารในการสอบสวนมีมากเกินไป คิดเป็นร้อยละ 82.50 ภาระหน้าที่ที่กำหนดให้พนักงานสอบสวนเข้าเวรสอบสวนนั้นทำให้พนักงานสอบสวนไม่มีเวลาเพียงพอในการทำสำนวนเก่า คิดเป็นร้อยละ 72.50 เวลาในการสอบสวนมีจำกัด คิดเป็นร้อยละ 72.50 พนักงานสอบสวนต้องรับผิดชอบงานอื่นนอกเหนือจากงานสอบสวน คิดเป็นร้อยละ 67.50 คดีที่มีผู้มาแจ้งความมีมากเกินไป คิดเป็นร้อยละ 50.00 ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะการสืบสวนสอบสวนในคดีความผิดต่าง ๆ ต้องใช้ระยะเวลาในการปฏิบัติงานนานและต้องใช้ความละเอียดรอบคอบมาก ประกอบกับปริมาณงานที่เพิ่มมากขึ้นทำให้งานที่ออกมาไม่มีประสิทธิภาพ ขาดความรัดกุม ดังนั้นในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งต้องปฏิบัติหน้าที่พนักงานสอบสวนนั้น จะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์เกี่ยวกับการสอบสวน ซึ่งเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติในเรื่องนี้จะมีน้อยและขาดแคลน ดังที่ สมिति สารอด (2542, หน้า 2) ได้กล่าวว่าจำนวนพนักงานสอบสวนที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในส่วนปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง ไม่สอดคล้องกับปริมาณงานที่ได้รับมอบหมาย คือ มีกำลังพลน้อยกว่าปริมาณงาน จึงเป็นสาเหตุให้งานออกมามีล่าช้าและไม่ได้ผลเท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกันกับปัญหาด้านปริมาณงานที่มีมากกว่ากำลังพล ส่งผลให้เกิดปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวน และยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ปิยะ โสกุลวงศ์ (2541) ที่พบว่าปริมาณงานที่พนักงานสอบสวนรับผิดชอบในปัจจุบันมีมากเกินไปส่งผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนที่สังกัดในกองบังคับการตำรวจนครบาล 1 และ 2 อย่างมาก ซึ่งมีผลทำให้ สำนักงานตำรวจ ขาดรองสารวัตรที่ทำหน้าที่ด้านงานสอบสวน เพราะส่วนใหญ่จะขอโยกย้ายจากงานสอบสวนไปปฏิบัติหน้าที่ในสายงานอื่นที่ดีกว่าประกอบกับงานสอบสวนเป็นงานที่พนักงานสอบสวนต้องทำคนเดียวไม่มีผู้ช่วยเหลือ ซึ่งแตกต่างจากการค้น การจับกุม และการสืบสวน ซึ่งมีเจ้าหน้าที่ตำรวจร่วมกันทำเป็นคณะ (สมिति สารอด, หน้า 45) ดังจะเห็นได้จากงานวิจัยของ วรธนะ อินทร์ทอง (2530) พบว่าปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการสอบสวนพยานบุคคลในคดีอาญาของพนักงานสอบสวนตำแหน่งรองสารวัตรสอบสวนสถานีตำรวจนครบาล ด้านปริมาณงานที่ต้องรับผิดชอบมีมากเกินไป และงานวิจัยของ อุดร วงศ์ชื่น (2540) พบว่าปัญหาปริมาณงานที่มีมากแต่ตัวของบุคลากรมีน้อยก่อให้เกิดปัญหาในการทำสำนวนคดีล่าช้าและภาระหน้าที่ของพนักงานสอบสวนหญิงซ้ำซ้อนและมีมากตลอดจนภาระหน้าที่ที่ให้พนักงานสอบสวนหญิงต้องเข้าเวรในเวลากลางคืน และงานวิจัยของ ปิยะ โสกุลวงศ์ (2541) ที่พบว่าปริมาณงานด้านการสอบสวน

รับผิดชอบในปัจจุบันมีมากเกินไปได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนระดับรองสารวัตร : ศึกษาเฉพาะกรณีสถานีตำรวจ ในสังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 1 และ 2 ผลการศึกษาพบว่าปริมาณงานด้านการสอบสวนรับผิดชอบในปัจจุบันมีมากเกินไปและงานวิจัยของ สมिति สารอด (2542) ที่พบว่าปัญหาด้านปริมาณงานที่มีมากกว่ากำลังพลส่งผลให้เกิดปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวน

1.3 ด้านอัตรากำลัง พบว่ามีอุปสรรคร้อยละ 75.00 โดยมีอุปสรรคในเรื่องพนักงานสอบสวนในหน่วยงานมีไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติหน้าที่ คิดเป็นร้อยละ 65.00 ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะในปัจจุบันเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่พนักงานสอบสวนมีน้อยแต่ปริมาณงานมีมากทำให้ไม่เหมาะสมกับปริมาณงานที่เพิ่มมากขึ้น ซึ่งบุคลากรเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญที่สุดในบรรดาทรัพยากรการบริหารเพราะบุคลากรเป็นผู้มีบทบาทในการผลักดันให้งานสำเร็จได้ตามเป้าหมาย ดังนั้นความต้องการทางใจความพึงพอใจ และกำลังใจมีส่วนสำคัญในการสร้างประสิทธิภาพในการทำงาน (ธร สุนทรายุทธ, ม.ป.ป., หน้า 13) สำหรับการบริหารงานบุคคลนั้นการวางแผนอัตรากำลังคนถือเป็นสิ่งที่สำคัญ ดังที่ เซาว์ มณีนัย (ม.ป.ป., หน้า 18) ให้ความหมายของการวางแผนกำลังคนว่า หมายถึงการคาดการณ์กำลังคนตามความต้องการของหน่วยงานหรือองค์การตามความเจริญเติบโตและการขยายงานของหน่วยงานอย่างเป็นระบบและมีระเบียบที่เหมาะสมซึ่งกำหนดไว้แล้วในการวางแผนกำลังคนมีแนวปฏิบัติ กล่าวคือ มีการวางแผนความต้องการกำลังคนด้วยการวิเคราะห์ความต้องการในหน่วยงานที่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประเมินกำลังคนทั้งหมดในหน่วยงานที่มีอยู่ในปัจจุบัน ประเมินกำลังคนที่ขาดแคลนและมีความต้องการกำลังคนเพิ่มในแต่ละปี และจัดทำรายงานสรุปความต้องการกำลังคนที่ต้องการเพิ่ม การกำหนดวิธีการที่จะให้ได้มาซึ่งกำลังคนที่ต้องการไว้ล่วงหน้า

จากสถิติของสำนักงานกำลังพล สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ปีงบประมาณ 2547 กำลังพลชั้นประทวนมีจำนวน 193,874 นาย และชั้นสัญญาบัตรมีจำนวน 29,069 นาย รวมข้าราชการตำรวจทั้งสิ้นจำนวน 222,943 นาย จะเห็นได้ว่าอัตรากำลังพลของสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่มีอยู่ไม่เพียงพอกับจำนวนคดีต่าง ๆ ก่อให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติเป็นอย่างมาก กล่าวคือ การขาดแคลนกำลังพลในทุกหน่วยงาน ตำแหน่งและคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งข้าราชการตำรวจไม่เหมาะสมกับลักษณะหน้าที่และความรับผิดชอบ และระบบการบริหารงานบุคคลยังไม่มีประสิทธิภาพ ไม่ยึดถือหลักคุณธรรมอย่างแท้จริงทำให้เกิดความล่าช้า ในเรื่องการผลิตและการพัฒนาบุคลากรเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน ขาดการประสานงานและไม่มีการดำเนินการในเชิงรุกแสวงหาทุนหรือนั่งเรียนจากสถาบันต่าง ๆ เพื่อให้โอกาสแก่ข้าราชการตำรวจในการพัฒนาตนเองอย่างเพียงพอ การพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมและสามารถปฏิบัติหน้าที่ใน

หน่วยงานในสังกัดของสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพและให้มีการพัฒนาบุคลากรระหว่างปฏิบัติงานหรือการพิจารณาแต่งตั้งได้อย่างต่อเนื่องเป็นระบบต่อไป (สถิตพร ปุ่งโพธิ์, 2545, หน้า 21) ดังจะเห็นได้จากงานวิจัยของ อุดร วงศ์ชื่น (2540, หน้า 2) ได้ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านการสอนสวนคดีอาญาของพนักงานสอบสวนหญิง พบว่าปัญหาด้านอัตรากำลังซึ่งมีพนักงานสอบสวนหญิงไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติหน้าที่ และงานวิจัยของ สมिति สารอด (2542) ที่พบว่าปัญหาด้านอัตรากำลังซึ่งจำนวนพนักงานสอบสวนที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในส่วนปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง ไม่สมดุลกับปริมาณงานที่ได้รับมอบหมาย คือ มีกำลังพลน้อยกว่าปริมาณงานจึงเป็นสาเหตุให้งานออกมามีล่าช้าและไม่ได้ผลเท่าที่ควร

1.4 ด้านเครื่องมือเครื่องใช้และยานพาหนะ พบว่ามีอุปสรรคร้อยละ 92.50 โดยมีอุปสรรคในเรื่องดังต่อไปนี้คือ ขาดแคลนเครื่องคอมพิวเตอร์ กล้องถ่ายวิดีโอ กล้องถ่ายรูปดิจิทัล คิดเป็นร้อยละ 75.00 เครื่องมือ เครื่องใช้ อุปกรณ์สำนักงานต่าง ๆ ที่ใช้ในการสืบสวนและสอบสวนในหน่วยงานไม่ทันสมัย คิดเป็นร้อยละ 60.00 กระบวนการขอซ่อมยานพาหนะมีขั้นตอนมากทำให้ล่าช้า คิดเป็นร้อยละ 60.00 เครื่องมือ เครื่องใช้ อุปกรณ์สำนักงานต่าง ๆ ที่ใช้ในการสืบสวนและสอบสวนในหน่วยงานมีไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 57.50 ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้และยานพาหนะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวนคือ รถยนต์ อาวุธปืน วิทยุสื่อสาร กล้องถ่ายภาพ เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ดีด ฯลฯ สิ่งเหล่านี้ถือเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญที่จะสนับสนุนงานของพนักงานสอบสวนให้ดำเนินไปด้วยดี แต่เนื่องจากสภาพปัจจุบันเครื่องมือเครื่องใช้หรืออุปกรณ์ที่จำเป็นดังกล่าวข้างต้นพนักงานสอบสวนจะต้องจัดหาเอง เพราะเครื่องมือเครื่องใช้ของทางราชการไม่ทันสมัยต่อสภาพการณ์ปัจจุบัน ซึ่งในเรื่องนี้ เชตขันธ์ บำรุงรัตน์ (2542, หน้า 93) ได้ให้ข้อเสนอแนะว่าสำนักงานตำรวจแห่งชาติควรมีการปรับปรุงและให้การสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ อุปกรณ์สื่อสาร อาวุธ และยานพาหนะ ให้มีจำนวนเพียงพอและมีประสิทธิภาพเพื่อให้การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจเกิดผลสูงสุด สอดคล้องกับ วรรณะ อินทร์ทอง (2530) ที่พบว่าปัจจัยด้านอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้สำหรับการสอบสวนพยานบุคคลในคดีอาญาของพนักงานสอบสวนตำแหน่งรองสารวัตรสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลมีไม่เพียงพอต่อการดำเนินงาน ดังจะเห็นได้จากงานวิจัยของ สมเกียรติ พ่วงทรัพย์ (2526, หน้า 81) ที่พบว่าในการปฏิบัติงานของตำรวจด้านการสนับสนุน การทำงานเกี่ยวกับการขอปรับปรุงกำลังตำรวจขอเครื่องมือสื่อสารขอเครื่องใช้ในหน่วยงาน ตลอดจนยานพาหนะ หากได้รับการสนับสนุนจะทำให้ประสิทธิภาพของการทำงานสูงขึ้น และ งานวิจัยของ สุรพงศ์ อู่เจริญ (2543) ได้ศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อ

ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวนในสถานีตำรวจ สังกัดตำรวจภูธร จังหวัดสระแก้ว เกี่ยวกับปัจจัยภายนอกของพนักงานสอบสวนพบว่าส่วนใหญ่อุปกรณ์เครื่องใช้ในการทำงานไม่เพียงพอ และงานวิจัยของ กัญชล อินทราราม (2543) ได้ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านการสืบสวนอาชญากรรมข้ามชาติของข้าราชการตำรวจในงานสืบสวน สังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล พบว่าจำนวนยาพาหนะและน้ำมันเชื้อเพลิงไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน และงานวิจัยของ สถิตพร ปุ่งโพธิ์ (2545, หน้า 115) พบว่าปัญหาเรื่องวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ ที่จำเป็นในการปฏิบัติงานการป้องกันและปราบปรามในหน่วยงาน ยังไม่เพียงพอ เช่น เครื่องอิเล็กทรอนิกส์ในการเกาะสายดักฟัง เครื่องอัดเทป วิทยุแกมมิ่ง ไฟฉาย เครื่องพิมพ์ดีด เครื่องคอมพิวเตอร์ รถยนต์ รถจักรยานยนต์ อาวุธปืน

1.5 ด้านงบประมาณ พบว่ามีอุปสรรคร้อยละ 85.00 โดยมีอุปสรรคในเรื่องอัตรา เบี้ยเลี้ยงไม่สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจปัจจุบัน คิดเป็นร้อยละ 65.00 ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะการจัดสรรงบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานสืบสวนสอบสวนได้รับน้อย ทำให้ผลการปฏิบัติงานล่าช้าโดยเฉพาะการสืบสวนหรือสอบสวนคดีที่ต้องมีงบประมาณในส่วนของการเดินทางไปราชการต่างจังหวัดเพื่อทำการสอบสวนหรือสืบสวนความผิดที่เกิดขึ้น ซึ่งงบประมาณในส่วนนี้ได้มาน้อยทำให้การปฏิบัติงานไม่คืบหน้าส่งผลเสียในหลาย ๆ ด้าน จึงเป็นปัญหาทำให้การปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวนไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมिति สารรอด (2542, หน้า 196-197) ที่พบว่าพนักงานสอบสวนส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่างบประมาณที่ได้มาใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ไม่เพียงพอที่จะใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพ เพราะบ่อยครั้งในการทำงานของพนักงานสอบสวนต้องเอาเงินเดือนออกมาใช้เป็นค่าที่พัก ค่าอาหาร และค่ายานพาหนะ ในการออกไปปฏิบัติหน้าที่ยังต่างจังหวัด ทั้ง ๆ ที่เงินเดือนหรือค่าตอบแทนของพนักงานสอบสวนที่ได้ รับนั้นก็เพียงพอเกี่ยวกับค่าครองชีพ และยังสอดคล้องกับ ปิติ เจริญอัมพร (2535, หน้า 6) ได้กล่าวว่าการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปรามมีปัญหา ด้านงบประมาณเป็นอย่างมาก ทั้งนี้เนื่องจากงานป้องกันและปราบปรามเป็นงานที่มีความละเอียดอ่อนต้องการผู้ที่มีความอดทน มีไหวพริบ และความรอบรู้ในการติดตามป้องกันและปราบปราม จับกุมคนร้าย งานป้องกันและปราบปรามเป็นงานที่ต้องใช้ประสบการณ์โดยเฉพาะการหาแหล่งข่าวการป้องกันและปราบปรามคดีสำคัญต้องใช้อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องไม้เครื่องมือมาก แต่งานสืบสวนทุกคดีไม่ว่าคดีเล็กหรือคดีใหญ่ต้องการสิ่งสนับสนุน คือ งบประมาณ เพราะงบประมาณคือเงินซึ่งมีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการใช้จ่ายในด้านต่าง ๆ ของงานป้องกันและปราบปราม เช่น ค่ายานพาหนะ ค่าที่พักอาศัย ค่าแหล่งข่าว แต่ปรากฏว่าสายงานป้องกันและปราบปรามของสถานีตำรวจนครบาลหรือกองกำลังป้องกันและปราบปรามต้องหาเงินส่วนตัวมาใช้ในการป้องกันและ

ปราบปรามเองไม่มีวัสดุ อุปกรณ์ หรืองบประมาณสนับสนุนงานป้องกันและปราบปรามโดยตรง ซึ่งทำให้สายงานป้องกันและปราบปรามต้องหาเงินมาใช้ทำการป้องกันและปราบปราม รวมทั้งงานวิจัยของ ปกรณ์ สุชีวกุล (3539) ได้ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการสืบสวนคดีอุกฉกรรจ์ของเจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายสืบสวนในเขตพื้นที่จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่าปัญหาอันดับแรกคือ ด้านงบประมาณ

1.6 ด้านการประสาน พบว่ามีอุปสรรคร้อยละ 65.00 โดยมีอุปสรรคในเรื่องการประสานงานกับหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องในการขอรับเอกสารหรือสำเนาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับคดีเพื่อนำมาเป็นพยานเอกสารไม่ได้รับความร่วมมือ คิดเป็นร้อยละ 55.00 ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะปัญหาที่พบในการทำงานร่วมกันส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องการประสานงาน จนทำให้เกิดการขัดแย้งกันไม่ว่าหน่วยงานย่อยหรือหน่วยงานใหญ่ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมिति สารรอด (2542) ได้ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวน ส่วนปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง พบว่าปัญหาด้านขาดการประสานงาน พนักงานสอบสวนส่วนใหญ่ไม่แน่ใจว่าหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นทางกระบวนการยุติธรรมหรือทางคดีและประชาชนหรือข้าราชการที่เกี่ยวข้องทางกระบวนการยุติธรรมและทางคดีจะให้ความร่วมมือกับพนักงานสอบสวนในการปฏิบัติงาน ได้ลุล่วงไปด้วยดีหรือไม่ ทำให้พนักงานสอบสวนเกิดความสับสนเป็นอย่างมากเพราะไม่อาจกำหนดล่วงหน้าได้อย่างแน่นอนในการปฏิบัติงาน

การประสานงานเป็นหลักในการบริหารที่มุ่งให้องค์การต่าง ๆ มีการดำเนินงานในแนวทางที่สามารถใช้บุคคลและทรัพยากรต่าง ๆ ที่มีอยู่ให้ประสานกันเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยเฉพาะในเรื่องของบุคคลหรือหน่วยงานต่าง ๆ ในองค์กรเดียวกัน ซึ่งการประสานงานที่มีประสิทธิภาพนั้นมีเงื่อนไข ดังนี้ (สมยศ นาวิการ, 2540, หน้า 203)

1. แต่ละแผนกงานต้องทำงานประสานกับแผนกงานอื่น ๆ
 2. ในแต่ละแผนกงาน หน่วยงานและหน่วยงานย่อยที่แตกต่างกันจะได้รับคำแนะนำที่แน่นอนที่หน่วยงานต้องปฏิบัติและต้องประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ อย่างไร
 3. โปรแกรมการทำงานของแต่ละแผนกงานและหน่วยงานต้องทันสมัยเสมอ
- ดังนั้นการประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐซึ่งเกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมายในด้านการจับกุม คမ်းขัง ตรวจค้น และสอบสวน นับว่ามีความสำคัญมากหากการประสานงานระหว่างพนักงานสอบสวนกับหน่วยงานต่าง ๆ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพก็จะทำให้การปฏิบัติงานมีความราบรื่น สามารถบรรเทาปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างมาก

1.7 ด้านความร่วมมือของประชาชน พบว่ามีอุปสรรคน้อย โดยมีเพียงร้อยละ 45.00 ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะความร่วมมือของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรมนับว่าเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง ดังที่ ประเสริฐ เมฆมณี (2523, หน้า 443) กล่าวว่าในฐานะปรากฏการณ์ทางสังคมอาชญากรรมได้ส่งผลกระทบต่อความผาสุกปลอดภัยในการดำรงชีวิตประจำวันของประชาชนและความมั่นคงของชาติ อีกทั้งปัจจัยอาชญากรรมก็มีบ่อเกิดจากความเสื่อมโทรมทางสังคมส่วนหนึ่งโดยเฉพาะอย่างยิ่งการดำรงรักษาไว้ซึ่งความปลอดภัยของสังคมในสังคมหนึ่งถือเป็นภาระหน้าที่ของสังคมส่วนรวมโดยตรง มิได้จำกัดขอบเขตเฉพาะแต่หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมซึ่งเป็นระบบย่อยส่วนหนึ่งในระบบสังคมเท่านั้น สำหรับการพิจารณาในแง่ของกระบวนการการปฏิบัติ เจ้าหน้าที่ตำรวจและเจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรมทุกฝ่ายจะต้องยอมรับว่าในการจับกุมหรือการเสาะหาข้อเท็จจริงแห่งคดี ถ้าปราศจากการยินยอมรับรู้หรือได้รับความร่วมมือจากประชาชนเสียแล้วประสิทธิภาพในการป้องกันอาชญากรรมย่อมจะลดน้อยลงไป

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้มีการจัดชุดตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในทุก ๆ สถานีตำรวจ เพื่อผลในด้านการสร้างความร่วมมือที่ดีระหว่างตำรวจกับประชาชน ดังที่ สมภพ สกุนตะวิภาค (2533, หน้า 30) ได้กล่าวว่าการป้องกันอาชญากรรมเป็นวิธีการหนึ่งที่จะทำให้บรรลุถึงประสิทธิภาพในการป้องกันอาชญากรรม ซึ่งเป็นความพยายามที่จะให้ความรู้กับประชาชนในการที่จะดำรงตนอยู่ในกรอบหรือกฎระเบียบของสังคม และโครงการตำรวจชุมชนสัมพันธ์ก็สามารถลดปัญหาอาชญากรรมได้ระดับหนึ่ง จากสถิติโดยได้รับความร่วมมือจากประชาชน ซึ่งจะส่งผลกระทบกลับในด้านความปลอดภัยของประชาชนในการดำรงชีวิตประจำวัน ซึ่งในการดำเนินงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์นั้นต้องประสบกับปัญหาต่าง ๆ เช่น ปัญหาเกี่ยวกับอุดมการณ์ การจัดตั้งหน่วยงาน ซึ่งประกอบด้วยตำรวจสัญญาบัตร 1 นาย กับตำรวจชั้นประทวน 10 นาย ปัญหาการคัดเลือกพื้นที่เป้าหมาย ปัญหาความร่วมมือของผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานงบประมาณ รวมทั้งปัญหาหลักในการดำเนินงานครบวงจรแล้วไม่สามารถทราบผลการดำเนินงานอย่างแท้จริง คือ แต่ละหน่วยงานไม่ให้ความสนใจในการวางแผนและประเมินผลการดำเนินงานเน้นเพียงกระบวนการทำงานเท่านั้น ทวี เพ็ชรไพศิษฐ์ (2533, หน้า 25) กล่าวว่าโครงการตำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ทำให้ประชาชนมีทัศนคติที่ดีกับตำรวจซึ่งได้ทำการออกเยี่ยมเยียนและร่วมสังสรรค์กับสมาชิกในชุมชนมีความเข้าใจอันดีต่อกันขึ้นมากกว่าแต่ก่อน สวัสดิ์ อมรวิวัฒน์ (2535, หน้า 2) กล่าวว่าโครงการตำรวจชุมชนสัมพันธ์เป็นมาตรการเชิงรุกที่มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างทัศนคติและความเข้าใจอันดีระหว่างประชาชนกับตำรวจเพื่อให้ประชาชนให้ความช่วยเหลือสนับสนุนการปฏิบัติงานของตำรวจในด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม

ด้วยความศรัทธาและเต็มใจ รวมทั้ง เขตชัยค์ บำรุงรัตน์ (2542, หน้า 92) ได้กล่าวว่าปัจจัยด้านความร่วมมือจากประชาชนและหน่วยงานอื่น มีผลกระทบต่อการสืบสวนจับกุมคดียาบ้ารายใหญ่ โดยที่ในการปฏิบัติงาน ด้านการสืบสวนจับกุมคดียาบ้ารายใหญ่ยังไม่ได้ได้รับความร่วมมือจากประชาชน ไม่ว่าจะเป็นความร่วมมือในการแจ้งข้อมูลข่าวสาร การแจ้งเบาะแส การกระทำผิดหรือตัวผู้กระทำผิด การเป็นพยานในการดำเนินคดีกับผู้กระทำผิด ซึ่งความร่วมมือจากประชาชนนั้นถือว่าเป็นสิ่งที่มีความสำคัญและจำเป็นต่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรัชย์ ควรเคชะคุปต์ (2532) ที่ศึกษาพบว่า การได้รับความร่วมมือจากประชาชนมี ผลดีต่อความสำเร็จในการปฏิบัติหน้าที่สืบสวนจับกุมของเจ้าหน้าที่ตำรวจสืบสวนชั้นประทวนในสถานีตำรวจนครบาล โดยเจ้าหน้าที่ได้รับความร่วมมือจากประชาชนมากจะทำให้เกิดความสำเร็จในการสืบสวนจับกุมมากตามไปด้วย และงานวิจัยของ ประเสริฐ ศิริพรรณภักดิ์ (2537) ที่พบว่าความร่วมมือของประชาชนถือเป็นปัญหาและอุปสรรคสำคัญในการปฏิบัติหน้าที่ของรองสารวัตรสอบสวนสถานีตำรวจภูธร สังกัดกองบังคับการตำรวจภูธร 3

2. เปรียบเทียบอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวนในสถานีตำรวจภูธรเขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก จำแนกตามระดับสถานี ปริมาณคดีสอบสวน และจังหวัดที่ตั้ง ดังนี้

2.1 องค์ประกอบที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวนในสถานีตำรวจภูธร เขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก ด้านเครื่องมือเครื่องใช้และยานพาหนะ และค่านงบประมาณ แตกต่างกันตามระดับสถานีตำรวจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านต่าง ๆ ไม่แตกต่างกันที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นสถานีตำรวจภูธรอำเภอ/กิ่งอำเภอ มีปริมาณงานมากกว่าสถานีตำรวจภูธรตำบล ดังนั้นเมื่อปริมาณงานที่แตกต่างกันจึงทำให้สถานีตำรวจภูธรอำเภอ/กิ่งอำเภอ มีปริมาณอัตรากำลังพลที่ประจำอยู่ในสถานีตำรวจมากกว่าสถานีตำรวจภูธรตำบล ซึ่ง อรุณ รักธรรม (2533, หน้า 638) กล่าวว่าถ้าขนาดขององค์การใหญ่โตขึ้นความต้องการด้านบุคลากรย่อมมีมากขึ้นไปด้วย ในขณะที่เดียวกันจำนวนความขัดแย้งและความตึงเครียดในด้านต่าง ๆ ย่อมจะเพิ่มขึ้น ดังจะเห็นได้จากงานวิจัยของ ปกรณ์ สุชีวะกุล (2540) ได้ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการสืบสวนคดี อุกฉกรรจ์ของ เจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายสืบสวนในเขตพื้นที่จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายสืบสวนในสถานีตำรวจภูธรตำบลและสถานีตำรวจภูธรอำเภอ มีปัญหาแตกต่างกัน และงานวิจัยของ สถิตพร ปุ่งโพธิ์ (2545) ได้ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการ แก้ปัญหาการปฏิบัติงานการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม

ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ จังหวัดสมุทรปราการ พบว่าระดับสถานีตำรวจส่งผลต่อปัญหาการปฏิบัติงาน ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม

2.2 องค์ประกอบที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวน

ในสถานีตำรวจภูธร เขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก ด้านกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ต่าง ๆ ด้านอัตรากำลัง ด้านการประสานงาน และด้านความร่วมมือของประชาชน แตกต่างกัน ตามปริมาณคดีที่สอบสวนในสถานีตำรวจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านต่าง ๆ ไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะปริมาณคดีที่สอบสวนส่งผลกระทบต่อการทำงานของ พนักงานสอบสวน เนื่องจากประเภทของคดีซึ่งเป็นแยกเป็นคดีต่าง ๆ นั้นมีมากแต่พนักงานสอบสวนในแต่ละสถานีตำรวจภูธรมีน้อยและในการปฏิบัติงานดังกล่าวจำเป็นต้องใช้เจ้าหน้าที่ ตำรวจผู้ที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์เกี่ยวกับการสอบสวนโดยตรง ในเรื่องนี้ สมिति สารอด (2542, หน้า 2) ได้กล่าวว่าจำนวนพนักงานสอบสวนที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในส่วน ปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบในวงราชการ กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ไม่สมดุลกับปริมาณงานที่ได้รับมอบหมาย คือ มีกำลังพลน้อยกว่า ปริมาณงาน จึงเป็นสาเหตุให้งานออกมาล่าช้าและไม่ได้ผลเท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกันกับปัญหา ด้านปริมาณงานที่มีมากกว่ากำลังพล ส่งผลให้เกิดปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของ พนักงานสอบสวน และยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ปิยะ โดสกุลวงศ์ (2541) ที่พบว่า ปริมาณงานที่พนักงานสอบสวนรับผิดชอบในปัจจุบันมีมากเกินไปส่งผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของ พนักงานสอบสวนที่สังกัดในกองบังคับการตำรวจนครบาล 1 และ 2 อย่างมาก ซึ่งมีผลทำให้ สำนักงานตำรวจขาดรองสารวัตรที่ทำหน้าที่ด้านงานสอบสวน เพราะส่วนใหญ่จะขอโยกย้ายจาก งานสอบสวนไปปฏิบัติหน้าที่ในสายงานอื่นที่ดีกว่าประกอบกับงานสอบสวนเป็นงานที่พนักงานสอบสวนต้องทำคนเดียวไม่มีผู้ช่วยเหลือซึ่งแตกต่างจากการค้น การจับกุม และการสืบสวน ซึ่งมี เจ้าหน้าที่ตำรวจร่วมกันทำเป็นคณะ (สมिति สารอด, หน้า 45)

2.3 องค์ประกอบที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวน

ในสถานีตำรวจภูธร เขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก ด้านกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ต่าง ๆ ด้านอัตรากำลัง ด้านการประสานงาน และด้านความร่วมมือของประชาชน แตกต่างกัน ตามจังหวัดที่ตั้งของสถานีตำรวจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านต่าง ๆ ไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะจังหวัดฉะเชิงเทราเป็นศูนย์กลางการปกครองแห่งใหม่ และเป็น ศูนย์กลางบรรจุและแยกถิ่นค้ากล่อง อุตสาหกรรม การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรและ อุตสาหกรรม จังหวัดชลบุรีเป็นศูนย์กลางทางภาคตะวันออก มีการสร้าง ท่าเรือนานาชาติ เป็นแหล่งท่องเที่ยวและเมืองอุตสาหกรรม และจังหวัดระยองเป็นศูนย์วิจัยทางเทคโนโลยี มีท่าเรือ

อุตสาหกรรมที่เป็นอุตสาหกรรมหลัก โดยมีพื้นที่เป้าหมายที่นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด อุตสาหกรรมส่วนใหญ่จะเป็นอุตสาหกรรมหนักและอุตสาหกรรมต่อเนื่อง (มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2526, หน้า 32 อ้างถึงใน สรากร เสนะเวส, 2545, หน้า 45) จะเห็นได้ว่า ทั้ง 3 จังหวัดเป็นเขตที่มีลักษณะทางเศรษฐกิจที่หลากหลายมีทั้งภาคอุตสาหกรรม ภาคเกษตรกรรม การบริการและอื่น ๆ ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาตามมาหลายประการ เช่น ปัญหาที่ดิน ราคาสูงขึ้น การเกิดชุมชนใหม่ในย่านอุตสาหกรรม การล้นไหลของประชากรจากภูมิภาคอื่น ๆ เข้ามาทำงาน การบุกรุกป่าไม้บนบกและป่าไม้ชายเลนฝั่งทะเล และการลักลอบนำสินค้าหลบหนี ภาษี (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2539, หน้า 6-7) รวมทั้ง ลักษณะภูมิประเทศ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี และสภาพความเป็นอยู่ของประชาชน ที่มีความแตกต่างกัน ดังที่ กันยา สุวรรณแสง (2536, หน้า 80) ได้กล่าวว่าสภาพภูมิศาสตร์ของแต่ละท้องถิ่นที่แตกต่างกันมีอิทธิพลทำให้คนในแต่ละท้องถิ่นแตกต่างกัน เช่น ความกระตือรือร้น ความคิดสร้างสรรค์ ความขยันหมั่นเพียร ความอดทน ความท้อถอย การใช้สติปัญญา ผลต่อ บุคคล ดังจะเห็นได้จากงานวิจัยของ สมร สุธรรม (2542) พบว่าความต้องการในการปฏิบัติงาน ของอาสาสมัครคุมประพฤติในงานราชทัณฑ์ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง มีความแตกต่างกัน งานวิจัยของบุญเลิศ ค่อนสอาด (2542) พบว่าปัญหาการจัดทำเพิ่มสะสมงานของข้าราชการครู ในภาพรวมจำแนกตามจังหวัดที่ตั้ง แตกต่างกัน และงานวิจัยของ สรากร เสนะเวส (2545) ได้เปรียบเทียบสภาพปัญหาการสอนของครูช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ในเขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก จำแนก ตามจังหวัดที่ตั้งโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน และงานวิจัยของ อัมพรศรี เอี่ยมตระกูล (2542) ได้ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาการบริหารงานระดับก่อนประถมศึกษาใน เขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก จำแนกตามจังหวัดพบว่าแตกต่างกัน และงานวิจัยของ แสงอรุณ ขจรน้ำทรง (2541) ผลการวิจัยพบว่าประสิทธิผลของงานพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน เทศบาลเมืองในเขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก จำแนกตามที่ตั้งโดยภาพรวมแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ จากผลการวิจัยพบว่า

1.1 กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสืบสวนและการสอบสวน มีมากเกินไปทำให้ คิดเป็นร้อยละ 80.00 ซึ่งเป็นอุปสรรคอันดับแรก ดังนั้นสำนักงานตำรวจ แห่งชาติควรพิจารณาปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่มีมากเกินไปให้น้อยลง

1.2 ระเบียบ กฎหมาย ที่ตายตัวมีข้อจำกัดทำให้การสอบสวนไม่คล่องตัว คิดเป็นร้อยละ 75.00 ซึ่งเป็นอุปสรรคอันดับที่สอง ดังนั้น ควรมีการปรับปรุง ระเบียบ กฎหมายที่ตายตัว ให้มีความคล่องตัวมากขึ้น

1.3 ระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับในการสืบสวนและการสอบสวนที่ไม่ยืดหยุ่นเป็นปัญหาต่อการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวน คิดเป็นร้อยละ 62.50 ซึ่งเป็นอุปสรรคอันดับสาม ดังนั้น ควรมีการปรับปรุง ระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับต่าง ๆ ให้มีความยืดหยุ่นและลดขั้นตอนการปฏิบัติงานให้น้อยลง

2. ด้านกลุ่มงาน จากผลการวิจัยพบว่า

2.1 เอกสารในการสอบสวนมีมากเกินไป คิดเป็นร้อยละ 82.50 ซึ่งเป็นอุปสรรคอันดับแรก ดังนั้น ควรลดขั้นตอนในการจัดทำเอกสารในการสอบสวนให้น้อยลง

2.2 ภาระหน้าที่ที่กำหนดให้พนักงานสอบสวนเข้าเวรสอบสวนนั้นทำให้พนักงานสอบสวนไม่มีเวลาเพียงพอในการทำสำนวนเก่า คิดเป็นร้อยละ 72.50 และเวลาในการสอบสวนมีจำกัด คิดเป็นร้อยละ 72.50 ซึ่งเป็นอุปสรรคอันดับสองของพนักงานสอบสวน ดังนั้น ควรจัดเจ้าหน้าที่จากฝ่ายอื่นให้เข้าเวรสอบสวนแทนพนักงานสอบสวนเพื่อให้พนักงานสอบสวนมีเวลาในการจัดทำสำนวนทั้งเก่าและใหม่

3. ด้านอัตรากำลัง จากผลการวิจัยพบว่า

3.1 พนักงานสอบสวนในหน่วยงานมีไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติหน้าที่ คิดเป็นร้อยละ 65.00 ซึ่งเป็นอุปสรรคอันดับแรก ดังนั้น ควรเพิ่มอัตรากำลังพนักงานสอบสวนโดยอาจจัดในรูปแบบของผู้ช่วยพนักงานสอบสวน

3.2 ข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่พนักงานสอบสวนถูกขอตัวไปช่วยราชการที่อื่น คิดเป็นร้อยละ 32.50 ซึ่งเป็นอุปสรรคอันดับสอง ดังนั้น ควรจัดให้เจ้าหน้าที่จากฝ่ายอื่นให้ปฏิบัติหน้าที่พนักงานสอบสวนแทนข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่พนักงานสอบสวนที่ถูกขอตัวไปช่วยราชการที่อื่น

3.3 งานสืบสวนสอบสวนเป็นงานที่เสี่ยงดังนั้นจึงทำให้มีผู้ปฏิบัติน้อย คิดเป็นร้อยละ 30.00 ซึ่งเป็นอุปสรรคอันดับสาม ดังนั้น ควรเพิ่มเงินประจำตำแหน่งให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่พนักงานสอบสวนเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจให้กับพนักงานสอบสวนที่ปฏิบัติงาน

4. ด้านเครื่องมือเครื่องใช้และยานพาหนะ จากผลการวิจัยพบว่า

4.1 ขาดแคลนเครื่องคอมพิวเตอร์ กล้องถ่ายวิดีโอ กล้องถ่ายภาพดิจิทัล คิดเป็นร้อยละ 75.00 ซึ่งเป็นอุปสรรคอันดับแรก ดังนั้นควรเพิ่มงบประมาณในการจัดซื้อเครื่องมือเครื่องใช้และอุปกรณ์ต่าง ๆ ดังกล่าวให้เพียงพอกับปริมาณงาน

4.2 ขาดระบบข้อมูลข่าวสารระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คิดเป็นร้อยละ 62.50 ซึ่งเป็นอุปสรรคอันดับสอง ดังนั้น ผู้บริหารสถานีดำรงควรติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำระบบข้อมูลข่าวสารเพื่อความสะดวกและรวดเร็วในการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวน

4.3 เครื่องมือ เครื่องใช้ อุปกรณ์สำนักงานต่าง ๆ ที่ใช้ในการสืบสวนและสอบสวนในหน่วยงานไม่ทันสมัย คิดเป็นร้อยละ 60.00 ซึ่งเป็นอุปสรรคอันดับสาม ดังนั้นควรจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อเครื่องมือ เครื่องใช้และอุปกรณ์สำนักงานต่าง ๆ ให้ทันสมัยเหมาะสมกับจำนวนพนักงานสอบสวน

5. ด้านงบประมาณ จากผลการวิจัยพบว่า

5.1 อัตราเบี้ยเลี้ยงไม่สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจปัจจุบัน คิดเป็นร้อยละ 65.00 ซึ่งเป็นอุปสรรคอันดับแรก ดังนั้น ควรเพิ่มเบี้ยเลี้ยงให้กับผู้ปฏิบัติหน้าที่พนักงานสอบสวน

5.2 ค่าตอบแทนพิเศษในการปฏิบัติงานไม่เพียงพอกับการปฏิบัติงานในแต่ละครั้ง คิดเป็นร้อยละ 35.00 ซึ่งเป็นอุปสรรคอันดับสอง ดังนั้น ควรเพิ่มงบประมาณค่าตอบแทนพิเศษในการปฏิบัติงานแต่ละให้มากขึ้น

5.3 การจัดสรรงบประมาณในการบำรุงดูแลรักษายานพาหนะและอุปกรณ์ไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 32.50 ซึ่งเป็นอุปสรรคอันดับสาม ดังนั้นควรจัดสรรงบประมาณในด้านนี้ให้มากขึ้นเพื่อให้มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

6. ด้านการประสานงาน จากผลการวิจัยพบว่า

6.1 การประสานงานกับหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องในการขอรับเอกสารหรือสำเนาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับคดีเพื่อนำมาเป็นพยานเอกสารไม่ได้รับความร่วมมือ คิดเป็นร้อยละ 55.00 ซึ่งเป็นอุปสรรคอันดับแรก ควรมีการประสานสัมพันธ์ที่ดีกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อความสะดวกในการปฏิบัติงาน

6.2 การประสานงานระหว่างพนักงานสอบสวนกับพนักงานอัยการในการรับ-ส่งสำนวนการสอบสวนและการสอบสวนเพิ่มเติมไม่ได้รับความร่วมมือ คิดเป็นร้อยละ 25.00 ซึ่งเป็นอุปสรรคอันดับสอง จึงควรชี้แจงกับพนักงานอัยการให้เข้าใจถึงการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

7. ด้านความร่วมมือของประชาชน จากผลการวิจัยพบว่าประชาชน (ที่เกี่ยวข้องกับ คู่กรณี) ไม่ให้ความร่วมมือกับพนักงานสอบสวนในการให้ข่าวสารและการเป็นพยาน คิดเป็น ร้อยละ 35.00 ซึ่งเป็นอุปสรรคอันดับแรก ดังนั้น เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่พนักงานสอบสวนควรออกไปพบปะกับประชาชนในท้องที่และ ควรสร้างภาพลักษณ์ที่ดีเพื่อให้ประชาชน เกิดความศรัทธาในการทำงานและหันมาให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ตำรวจต่อไป

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาถึงสาระสำคัญของด้านกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เป็น ปัญหาต่อการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวน
2. ควรศึกษาปัญหาการใช้เวลาในการสอบสวนของพนักงานสอบสวนในสถานีตำรวจ ภูธร เขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเล ภาคตะวันออก
3. ควรศึกษาปัญหาการจัดระบบข้อมูลข่าวสารเพื่อการสอบสวนของพนักงานสอบสวน ในสถานีตำรวจภูธร เขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเล ภาคตะวันออก
4. ควรศึกษาอัตราเบี้ยเลี้ยงของข้าราชการตำรวจที่เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน